

ARBORETUM ŽAMPACH

15a

Rejstřík stanovišť pozáváčového okruhu
dle českých jmen

botanický rod	vědecké jméno rodu	čís. stanoviště
AMBRÓN	LIRIQUIDAMBAR	14
ARÁLIE	ARALIA	10
BĚLÁS	CHIONANTHUS	14
BLAHOČET	ARAUCARIA	9
BOROVICE	PINUS	6
BOROVICE	PINUS	12
BŘESTOVEC	CELTIS	11
BŘÍZA	BETULA	7
BŘÍZA	BETULA	13
BUK	FAGUS	14
CEDR	CEDRUS	8
CESMINA	ILEX	9
CYPŘÍSOVITÉ	CUPRESSACEAE	2
ČESNEKOVNIK	CEDRELA	13
DAVIDIE	DAVIDIA	7
DEKAISNEA	DECASNEA	4
DOUGLASKA	PSEUDOTSUGA	12
DŘEZOVEC	GLEDTSIA	11
DUB	QUERCUS	15
DŮZISTOPKA	HOVENIA	13
GUMOJILM	EUCOMMIA	14
HABR	CARPINUS	4
HABROVEC	OSTRYA	4
HALEZIF	HALESIA	7
HLAVOTIS	CEPHALOTAXUS	8
HLOH	CRATAEGUS	15
HLOŠINA	ELAEAGNUS	9
HROZNOVEC	EXOCORDA	10
IDESIE	IDESIA	14
JASAN	FRAXINUS	7
JASMIN	JASMINUM	9
JAVOR	ACER	5
JAVORY OKRASNÉ ACER	ACER	2
JEDLE	ABIES	12
JEDLE	ABIES	6
JEDLOVEC	TSUCA	9
JERLÍN	SOPHORA	11
JERÁB	SORBUS	11
JILM	ULMUS	6
JINAN	GINKGO	5
JIROVEC	AESCULUS	4
KALOPANAX	KALOPANAX	10
KĀSTĀNOVNIK	CASTANEA	4
KATALPA	CATALPA	11
KDOLUČN	PSEUDOCYDONIA	11
KLOKOČ	STAPHYLEA	15
KOMULE	BUDLEYA	14
KORKOVNIK	PHELLODENDRON	4
KRÁSNOPLODKA	CALLOPANAX	9
KRYPTOMERIE	KRYPTOMERIA	9
KŘEHOVĚTEC	CLADRATIS	1
KŘÍDLATEC	PTELEA	1
KÝSLOUN	OXYDENDRON	14
LILIOVNÍK	LIRIODENDRON	5
LIPA	TILIA	4
LÝKOVEC	CORYLUS	11
MAACKIE	DAPHNE	9
MAHÓNIE	MACKIE	14
MAKLURA	MAKLURA	11
METASEKVOJE	METASEquoia	8
MÍSPULE	MESPILUIS	11
MODRÍN	LARIX	8
MORÚSE	MORUS	11
NAHOVĚTEC	GYNNOCLADUS	8
OLŠE	ALNUS	14
ORECHOVEC	CARYA	11
OREŠÁK	JUGLANS	11
OSTROLISTEC	CUNNINGHAMIA	9
PABUK	NOTHOFAGUS	10
PAJASAN	AILANTHUS	11
PAJEHUČNÍK	SCIADOPITYS	9
PAMODŘÍN	PSEUDOLARIX	8
PAPIROVNÍK	BROUSSONETIA	14
PAROCIE	PARROTIA	14
PAVLONVIE	PAULOWNIA	5
PLANERA	PLANERA	13
PLATAN	PLATANUS	15
PTEROKARYE	PTEROCHARYA	10
PUSTORYL	PHILADELPHUS	14
RUJ	COTINUS	4
SAKURA, MANDLOŇ	PRUNUS	15
SASAŘ	SASSAFRAS	14
SAZANIK	CALYCANthus	10
SEKVOJOVEC	SEQUOIADENDRON	1
SMRK	PICEA	10
STEWARTIE	STEWARTIA	13
STURAČ	STYRAX	14
SVIDA	CORNUS	14
SVITEL	KOELREUTERIA	1
SACHOLAN	MAGNOLIA	14
SACHOLAN	MAGNOLIA	15
ŠKUMPA	RHUS	9
STĚDRNÉC	LABURNUM	5
TAMARYŠEK	TAMARIX	15
TIS	TAXUS	9
TISOVEC	TAXODIUM	8
TOPOL	POPULUS	4
TOREJA	TORREYA	9
TRNOVNIK	ROBINIA	1
TUPELA	NYSSA	14
VILÍN	HAMAMELIS	9
VRBA	SALIX	14
ZELKOVA	ZELKOVA	1
ZMARLIKA	CERSIS	1
ZMARLIČNÍK	CERCIDIPHYLLUM	1

HLOH (CRATAEGUS)

Čeleď: Růžovité (Rosaceae)
Rád: Růžotvaré (Rosales)

Botanická čeleď růžovité (Rosaceae) obsahuje 100 rodů s 3000 druhy bylin, keřů a stromů produkujících ovoce. Stromy v této čeledi lze rozdělit do typu plodů do dvou skupin - podčeledi:

Jablonovité (Maloideae) - plody vícesemenné malvice (dužnaté plody, vzniklé z plodolistů, uvnitř s několika blanitými pouzdry se semeny)
Slivoňovité (Prunoideae) - plody jednosemenné peckovice (vrstvy: blanitá povrchová, střední dužnatá, vnitřní tvrdá „kamenina“ = pecka, ta má uvnitř vlastní semeno)

PLODY - SCHÉMA

HLOH JEDNOSEMENNÝ
- květy

HLOH JEDNOSEMENNÝ

Z našich původních druhů se v kultuře setkáváme se dvěma druhy. Hloh jednosemenný (Crataegus monogyna) s listy hluboce vykrojenými do špičatých, zubatých laloků. U nás rostou velmi hojně divoce. Na větvíčkách jsou nanějž 2 cm dlouhé trny.

Malvická očávná, červená, s jedním semenem. Oblebená potrava ptáků, jejichž prostrednictvím se hloh snadno rozšířil.

Hloh dvousemenný, obecný (Crataegus laevigata) s listem vejlíčným až obvejlíčným, jen mělce laločnatý. Plod bílavý kulovitý až očávní, až 2 cm dlouhý, se 2 semeny. Tento existuje v četných okrasných kultivarech. K zajímavým patří plnokvěté kultivary, z nichž je v arboretu zastoupen C. laevigata 'Paul' s 'Scarlet', jehož ozdobou jsou plně syté růžové květy, křehkého, široko rozložitého vzrůstu (2,5 - 3 m vysoký) je např. kultivar C. laevigata 'Greoudii' s růžovo-bílavě žláhanými listy, bílými květy a velkými červenými plody. Oba tyto kultivary si můžete v arboretu prohlédnout.

Naše domácí druhy běžně trpí padlím a rzi listů, čímž jako okrasné dřeviny ztrácejí na svém půvabu. Odolnějšími uvedenými chorobami jsou druhy americké a asijské, s jejichž zástupci se u nás můžeme setkat ve starších i současných okrasných výsadbách. Ozobný nezvýšený dlouhým pruhnutým trny a nizkou, deštníkovitou utvářenou korunou je severoamerický hloh kuri noha (Crataegus crus-galli), jehož necleněné, kožovitý listy se navíc v podzimních měsících krásně oranžovočerveně zbarvují. Hloh Lavallou (Crataegus x lavallei) se vzpřímeným růstem a užší vzdálenou korunou v současnosti nalézá uplatnění jako malokorunná okrasná dřevina vhodná pro výsadby v omezených prostorach (ulicní stromofádi, pěší zóny, náměstí, uzavřené dvory apod.). Jeho listy jsou necleněné nebo jen na vrcholu mělce laločnaté, na spodní straně chlupaté. Trny má krátke a zřídka kavé, plody až 2 cm dlouhé, oranžovočervené, na rostlině dlouho vytrávající.

HLOH KURI NOHA

KLOKOČ (STAPHYLEA)

Čeleď: Klokočovité (Staphylaceae)
Rád: Mýdelníkovité (Sapindales)

Rod klokoč zahrnuje okolo 12 druhů, které jsou rozšířeny v mírném pásmu severní polokoule a částečně v tropech. Jsou to opadavé keře až menší stromy ozdobné v době květu a plodnosti. Jejich listy jsou iličopodobé, složené ze 3 - 7 pilovitých lистků. Bělavé nebo narůžovělé zvonkovité květy mají sestavení v koncových, většinou převážných, 5 - 12 cm dlouhých latících (vzprímená květenství pouze u S. bumala a S. cochlearia). Plody jsou tobolky s 2 - 3 paprsovitými nadmutými pouzdry, v nichž jsou ukryta 1 - 2 kulovitá či hruskovitá semena s velice tvrdou vnitřní vrstvou. Pouzdro tobolky jsou 3 - 5 cm velká, světle zelená nebo žlutozelená, někdy na oslněném straně narůžovělá. Jako ozdobné lampionky vytvárají plody na keřích do pozdního podzimu někdy i do jara. Obecně jsou klokoče dřeviny osidlují teplí pásy oslněná nebo polostinná stanoviště s humózními, vodou dobrými půdami.

Druhem domácím ve střední, jižní a jihozápadní Evropě, Malé Asii, Kavkaze a Sýrii je klokoč zpeřený (Staphylea pinnata). K nám patrně původně zasahol pouze v teplých oblastech Moravy, v ostatních oblastech je jeho výskyt druhotný. Ten to až 5 m vysoký keř obvykle roste na vápenatých, živně bohatých vlnitých půdách, na světlých nebo jen z části zastíněných stanovištích. Listy má 5 - 10 cm dlouhé, složené ze 3 - 7 lистků. Květy jsou uspořádány v převážných latících.

V minulosti byl u nás tento keř velmi populární pro své plody obsahující světlé hnědá lesklá semena, která sloužila k výrobě růženců. V našem regionu se „klokoč“ vyskytuje v přírodě ojediněle místy na Chocerku. Obdobně nadmuté plody mají také např. svítel latnatý (Koelreuteria paniculata) a žanovec měchýřník (Colutea arborescens).

KLOKOČ ZPĚŘENÝ
Arboretum Žampach

KLOKOČ ZPĚŘENÝ
- květy

SLIVOŇOVITÉ (PRUNOIDEAE)

Čeleď: Růžovité (Rosaceae)
Rád: Růžotvaré (Rosales)

Podčeleď slivoňovitých zahrnuje okolo 10 rodů s přibližně 400 druhy dřevin rozšířenými v Evropě, Asii, Americe, severovýchodní Austrálii a Tchonomu. Druhově nejpočetnější jsou tyto rostliny zastoupené v Asii. Typickým znakem společným pro všechny slivoňovité rostliny je tvorba plodů označovaných jako peckovice (semeno je uloženo v oplodi vloženém do tří vrstev - vnitřní vrstva - vlnitá tvrdá pecka, střední dužnatá a vnější tvrdá blanitá slupka). Dále je pro tyto rostliny charakteristická přítomnost různých chemických sloučenin, mezi jinými i toxických cyanogenických glykosidů, ke kterým se řadí např. Prunasin obsažený pouze ve vegetativních orgánech a dobrozrakým amylgaldinem v semenech. Některé druhy jsou pro vysoký obsah této látky silně jedovaté.

Do podčeledi slivoňovitých náleží velké množství druhů, které dále rozdělují kultivárními vlastnostmi a okrasným dřevinám. Většina druhů vyniká nevšední krásou a bohatstvím jednoduchých nebo plných květů. Taxonomické dělení podčeledi ještě dozvádí změny, některé dřívě odlišované druhy jsou na základě genetického zkoumání přibuznosti sloučovány a jiné naopak rozdělovány. Podčeleď slivoňovitých je z jednodušného možné rozdělit na třešně, višně (Cerasus), silivné (Prunus), střemchy (Padus), bobkovité (Laurocerasus) a mandloň (Amygdalus) mimo které se někdy samostatně vydělují broskvové (Persica) a meruňkové (Amygdala). Exempláře slivoňovitých, které si můžete v arboretu prohlédnout pocházejí z průhonické botanické zahrady a mlyňanského arboreta.

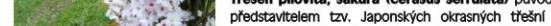
Třešně plnokvětá, sakura (Cerasus serrulata) původem ze střední Číny je hlavně využívána v kultivarech tzv. Japonských okrasných třešní („Sato-zakura“). Přestože ve východoasijských zahradách má pěstování okrasných třešní velice dlouhou tradici (více než 1500 let), v Evropě se začaly v sadových úpravách ve větší míře používat teprve až kolem roku 1900.

TŘEŠNĚ PILOVITÁ, SAKURA
'Amanogawa'
Arboretum Žampach

TŘEŠNĚ PILOVITÁ
- plody

TŘEŠNĚ MAHALBEKA
Arboretum Žampach

TŘEŠNĚ MAHALBEKA
- květy

TŘEMCHA OBECNÁ
syn. Prunus padus 'Colorata'
Arboretum Žampach

TŘEMCHA OBECNÁ
- květy

Třeš